

Βίοι παράλληλοι Ανδρέα - Αλέξη

Τα αποτελέσματα των δύο αλληπάλληλων εκλογών εφέτος δημιουργούν συν τοις άλλοις μια νέα πραγματικότητα σε επίπεδο στρατηγικής. Όλα μοιάζουν νέα. Αλλά μήπως «αυτό το έργο το έχουμε ξαναδεί»; Μήπως άλλαξαν απλώς οι τίτλοι;

Ο Θουκυδίδης διδάσκει ότι τα ίδια αίτια προκαλούν τα ίδια αιτιατά -αποτελέσματα- στην Ιστορία. Ας ακολουθήσουμε τον ειρμό της, λοιπόν.

Το 1974, μετά το εγκληματικό πραξικόπημα κατά του Μακαρίου και την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο, το παλλαϊκό αίσθημα των Ελλήνων εκινείτο ασυγκράτητο εναντίον της Δύσης. Και δεν ήταν αδικαιολόγητο. Η γεω-



**ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ**

πολιτική θέση της Ελλάδος, όμως, ήταν ανεκτίμητη για τη Δύση στην αναμέτρηση της με την Ανατολή.

Συνεπώς, το παλλαϊκό αίσθημα των Ελλήνων έπρεπε να τιθασευθεί βραχυπρόθεσμα και να χειραγωγηθεί μακροπρόθεσμα. Το τιθασεύσε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και για να το τιθασεύσει, αναγκάστηκε να

αποσύρει την Ελλάδα από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ παρά την προσωπική αίγλη του και την πολιτική πεποίθησή του. Ωστόσο, τα πενιχρά εκλογικά αποτελέσματα του 1977 έδειξαν ότι ο πολιτικός του χρόνος έληγε. Ποιος θα τον διαδεχόταν; Η ΝΔ είχε εξαντλήσει την αντοχή της και το Κέντρο ήταν ένας κονιορτός προσώπων και ομάδων.

Εν τω μεταξύ το ρεύμα φούντωνε από αριστερά και ο παλαιός κόμπος του άλλοτε κραταιού ΕΑΜ, ζωντανός ακόμη, λαχταρούσε να πάρει τη «ρεβάνς» του. Του την έταξε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Κατήγγειλε σαν «προκεχωρημένο φυλάκιο του ΝΑΤΟ» τον Καραμανλή, δεν αναγνώρισε την ένταξη της χώρας στην ΕΟΚ, κήρυξε πανστρατιά για την «εθνική ανεξαρτησία», ανακήρυξε «αδέλφια» τον Καντάφι, τον Ασαντ και τον Σαντάμ Χουσεΐν, καθιέρωσε επίσημο ένδυμα το ζιβάγκο, γέμισε τα κομματικά γραφεία με πορτρέτα του Αρη Βελουχιώτη και του Τσε Γκεβέρα! Είχε μόλις 14%, αλλά έταξε τα πάντα στους πάντες και κατήγγειλε τους πάντες για τα πάντα. Μάζεψε το ΕΑΜ, τους αγρότες και τους μικρομεσαίους. Το 1981 σάρωσε τις εκλογές με κεντρικό σύνθημα «ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο».

Σε ελάχιστα χρόνια έδωσε στους Αμερικανούς τις βάσεις, συνέδεσε οργανικά την Ελλάδα με την ΕΟΚ, μοίρασε τα ευρωπαϊκά κονδύλια και έκανε τη χώρα προμαχώνα της Δύσης.

Το 2010 η Ελλάδα χρεοκόπησε και υπέγραψε τα Μνημόνια. Οι Ελληνες ξεσηκώθηκαν πάλι σύσσωμοι κατά της Δύσης. Ποιος να τους τιθασεύσει; Οι αλληπάλληλες φιλελευρωπαϊκές κυβερνήσεις είχαν ημερομηνία λήξεως, τα κόμματά τους αιμορραγούσαν και έντρομα πελαγοδρομούσαν, η διαφθορά ήταν βαθιά και συχνά είχε ονοματεπώνυμο. Αλλά η γεωπολιτική θέση της Ελλάδος παρέμενε για τη Δύση ανεκτίμητη: συγκρατεί τον κονιορτό των βαλκανικών κρατών, είναι πια η μόνη οδός των δυτικών αγωγών αερίου, η ισχυρότερη στρατιωτική βάση σε άμεση επαφή με τη φλεγόμενη Μέση Ανατολή και μοναδική διεξόδος του Ισραήλ. Οπότε πάλι Χόλιγουντ με το ίδιο έργο: ΣΥΡΙΖΑ σε ριμέικ ΠΑΣΟΚ και Αλέξης σε ριμέικ Ανδρέα.

Σαράντα χρόνια πίσω. Δεν αναγνώρισε τις συμφωνίες της χώρας, «έσκιζε τα Μνημόνια» νύχτα-μέρα, κήρυξε πανστρατιά για την «εθνική ανεξαρτησία», ανακήρυξε «αδέλφια» τον Τσάβες, τον Μοράλες και τους λοιπούς Λατίνους, πέταξε τη γραβάτα, γέμισε πορτρέτα του Αρη Βελουχιώτη και του Τσε Γκεβέρα, έταξε τα πάντα στους πάντες και κατήγγειλε τους πάντες για τα πάντα. Μάζεψε το ΕΑΜ και δεσμεύθηκε ανοιχτά να πάρει τη «ρεβάνς» της Βάρκιζας. Αλλά το 2010 είχε μόλις 4,60% και 315.655 ψήφους. Φέτος τον Ιανουάριο πήρε 2.245.978 και την εξουσία.

Μέσα σε έξι μήνες υπέγραψε νέο Μνημόνιο, διεκήρυξε την προσήλωσή του στη Δύση, προσκύνησε στη Μέκκα του καπιταλισμού, ευχαρίστησε δημόσια την ιμπεριαλιστι-

κή Αμερική και καθάρισε μονοκοπανιάς το κίνημά του από τους κομμουνιστές συντρόφους του, όπως ο Ανδρέας στο «Πεντελικό». Τον Σεπτέμβριο επανεξέλεγε. Ορκισε υπουργούς καραμπινάτους παλαιοπασόκους και την επομένη, αγκαλιές με Μέρκελ! Μήπως αυτό το έργο το έχουμε ξαναδεί;

Το παλαιό πολιτικό σύστημα απουσιάζει εν τω μεταξύ. Σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2009, στις εκλογές του Μαΐου 2012 έχασαν η ΝΔ 1.056.859 ψηφοφόρους, το ΠΑΣΟΚ 2.056.899 και ο ΛΑΟΣ 202.739. Σύνολο 3.306.497. Απ' αυτούς κέρδισαν 2.240.275 τα κόμματα: ΣΥΡΙΖΑ 745.610, ΑΝΕΛ 670.596, ΔΗΜΑΡ 386.116 και ΚΚΕ 18.823. Τα εκτός Βουλής μικρά κόμματα συγκέντρωσαν συνολικά το 19% των τότε ψηφισάντων. Η ολική ανατροπή είχε συμβεί παρά το διάλειμμα Ιουνίου 2012-Δεκεμβρίου 2014.

Τον Σεπτέμβριο 2015 έχασαν ψηφοφόρους του Νοεμβρίου 2009 η ΝΔ 724.583, το ΠΑΣΟΚ 2.672.338 και το ΚΚΕ 216.317. Ο ΛΑΟΣ έχασε 289.106 τον Ιούνιο 2012 και δεν επανήλθε. Από την πρώτη κάθοδό τους στις εκλογές του Μαΐου 2012, οι ΑΝΕΛ έχασαν 471.490, ενώ η ΔΗΜΑΡ έχασε 355.574 τον Ιανουάριο 2015 και συνασπίσθηκε με το ΠΑΣΟΚ.

Αντίθετα, ο ΣΥΡΙΖΑ κέρδισε 1.607.003 αλλά έχασε 323.290 του Ιανουαρίου και η Χρυσή Αυγή κέρδισε 377.358 ενώ έχασε μόλις 9.265 του Ιανουαρίου.

Μέσα σε έξι μόνον χρόνια διεξήχθησαν πέντε βουλευτικές εκλογές. Μεταξύ Νοεμβρίου-Σεπτεμβρίου 2015 τα κόμματα έλαβαν τις εξής ψήφους:

• **ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ:** 2009 2.248.913, Μάιος 2012 1.192.103, Ιούνιος 2012 1.825.497, Ιαν. 2015 1.718.694, Σεπτ. 2015 1.523.330

• **ΠΑΣΟΚ:** 2009 3.012.962, Μάιος 2012 833.452, Ιούνιος 2012 756.024, Ιαν. 2015 293.683, ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ: Σεπτ. 2015 340.624

• **ΣΥΡΙΖΑ:** 2009 315.655, Μάιος 2012 1.061.103, Ιούνιος 2012 1.655.022, Ιαν. 2015 2.245.978, Σεπτ. 2015 1.922.688

• **ΚΚΕ:** 2009 517.249, Μάιος 2012 536.105, Ιούνιος 2012 384.986, Ιαν. 2015 338.387, Σεπτ. 2015 300.932

• **ΔΗΜΑΡ:** Μάιος 2012 386.394, Ιούνιος 2012 384.986, Ιαν. 2015 29.820

• **ΛΑΟΣ:** 2009 386.205, Μάιος 2012 182.925, Ιούνιος 2012 97.099

• **ΑΝΕΛ:** Μάιος 2012 671.324, Ιούνιος 2012 462.406, Ιαν. 2015 293.683, Σεπτ. 2015 200.034

• **ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ:** 2009 21.764, Μάιος 2012 440.966, Ιούνιος 2012 426.025, Ιαν. 2015 388.387, Σεπτ. 2015 379.122

1.488.218 λιγότεροι πολίτες από όσοι το 2009 προσήλθαν στις κάλπες κατά τις τελευταίες εκλογές. Κατά την τελευταία εξαετία κινήθηκαν προς τις κάλπες ως εξής:

• **Νοέμβριος 2009:** Εγγεγραμμένοι 929.065, Ψήφισαν 7.044.606, Ακυρα - Λευκά 186.185

• **Μάιος 2012:** Εγγεγραμμένοι 9.945.859, Ψήφισαν 6.476.818, Ακυρα - Λευκά 152.682

• **Ιούνιος 2012:** Εγγεγραμμένοι 9.947.876, Ψήφισαν 6.216.798, Ακυρα - Λευκά 61.334

• **Ιανουάριος 2015:** Εγγεγραμμένοι 9.949.684, Ψήφισαν 6.180.872, Ακυρα - Λευκά 149.484

• **Σεπτέμβριος 2015:** Εγγεγραμμένοι 9.824.867, Ψήφισαν 5.556.388, Ακυρα - Λευκά 134.281.

Μάλλον ήλθε ο καιρός να δουν τα κόμματα τι τρέχει στην αυλή τους και τι συμβαίνει γύρω τους. Το λαϊκό έρεισμα της σημερινής κυβερνήσεως δεν είναι η ικανοποίηση ούτε η εμπιστοσύνη αλλά η ανοχή των εντρόμων πολιτών που ανέχονται «το μη χείρον βέλτιστον» ελλείψει άλλης διεξόδου. Εξάλλου δεν πρέπει να υποτιμάται διόλου η δύναμη, η ευελιξία και η δυνατότητα αποπροσανατολισμού που προσφέρει στον πρωθυπουργό η άτυπη συμμαχία του με το σύμπλεγμα τεραστίων συμφερόντων μέσα και έξω. Αυτοί οι σύμμαχοι είναι απίθανο να τον εγκαταλείψουν - και- ελλείψει άλλου «καταλλήλου συνομιλητού».